

Magyar Növénynevelők Egyesületének 2024 évi Vándorgyűlése Csemő (rövid összefoglaló)

A Magyar Növénynevelők Egyesülete 2024-es évi Vándorgyűlését, Prof. Dr. Kováts Zoltán születésének századik születésnapjára emlékezve tartotta meg a Ceglédi járásban található Csemő községben 2024. szeptember 6-án.

Az összességében késő délutánig tartó rendezvény délelőtt 9 óra után pár perccel kezdődött a Községháza közelében lévő kicsi, de látványos parkban lévő Kováts Zoltán emlékharangnál. Itt emlékbeszédet mondott Prof. Dr. Fári Miklós Gábor (Debreceni Egyetem, Mezőgazdasági-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar), majd Csemő polgármestere, Szűcs Judit szólt az egybegyűltekhez. Elmondta egyebek mellett, hogy „Csemő 1997-ben Magyarország legvirágosabb települése lett. És az európai falvak és városok környezetszépítési versenyében 1998-ban bronzdíjat, 2019-ben ezüstdíjat kapott. Csemőben a környezetszépítés, a virágosítás védjeggyé vált.” Érdeemes tudni, hogy a község terein elültetett virágok, cserjék és örökzöldek jelentős része mögött Kováts Zoltán növénynevelő professzor munkássága áll, a fajtákat ő nemesítette. A Kováts Zoltán örökséget nagy szakmai hűséggel a csemői Marosi Faiskola ápolja.

A rendezvényre – amelynek helyi szervezője Marosi Mihály kertészmérnök volt – az ország számos pontjáról érkeztek az MNE tagjai, növénynevelők, kertészmérnökök, virágnemesítők, egyetemi tanárok, a MTA doktorai, de a szlovákiai Zselézről is volt ott érdeklődő agrárszakember, és néhány olyan átlagember is, akik egyszerűen csak szeretnek mindent, ami szép, és a virágos dísznövények kétségkívül ilyenek.

Eztán átsétáltunk a konferencia előadó termébe. Az esemény fővédnöke, a térség országgyűlési képviselője, Földi László köszöntötte pár mondatban a jelenlévőket. Ezt követte Prof. Dr. Gyuricza Csaba, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem rektorának köszöntője. Ebben felhívta a figyelmet annak fontosságára, hogy „...akár a szántóföldi növényeknél, akár a zöldségeknél, akár a dísznövényeknél mi képesek legyünk alternatívát, utat mutatni ahhoz, hogy legyenek olyan saját fajtáink, amelyeket egyrészt kézben tudunk tartani, másrészt megvan az a képességük, hogy a mi ökológiai adottságainkhoz tudnak igazodni és alkalmazkodni”.

A vándorgyűlés szakmai része következett ezután. A MNE elnöke – Dr. Pauk János MTA doktora – az egyesület ideji aktualitásairól számolt be, felemlítve a magyar növénynevelés szép-, de a piaci versenyben nehéz helyzetét. A szelekció és a piaci harc napról napra folyik, cégeink megélhetése itt a kérdés, mondta. Az elnökünk rámutatott arra, hogy jó lenne, ha az érdekeltek, vagy a szakmai szervezetek a magyar növénynevelést átgondolt, szervezett formában anyagiakkal is támogatnák. Végül soron az ország genetikai tartalékainak és a hazai vetőmag függetlenségének kérdéséről van szó, amiről napjainkban sok szó esik. Az MNE elnöke örömmel jelentette be, hogy az augusztus 20-ai ünnep kapcsán, négy Kollégánk kapott Fleischmann Rudolf díjat, amely díj a nevelők legmagasabb szakmai kitüntetése. Ebben az évben, Dr. Moór Józsefné, Dr. Farkas József, Dr. Pepó Péter és Lajkó László kapta meg a díjat. Az előadás végén Dr. Papp Mária és Dr. Marton Csaba, kiváló- és hosszú évtizedes munkájukért megkapták az MNE bronz emlékérmét.

Ezt követően Prof. Dr. Fári Miklós Gábor a Kassától Kolozsvárig, Svalóf-tól Debrecenig – a 20. századi magyar virágnemesítés tudomány- és eszmetörténete Griger Györgytől Dr. Kovács Zoltánig címmel tartott előadást. Fári professzor és munkatársai

nemesítéstörténeti kutatásai alapján újabb fontos adatok kerültek nyilvánosságra az előadásban. Az előadás hivatalos hozzászólója Dr. Orlóci László az ELTE Fűvészkert igazgatója volt. Ezt követően, a Dr. Oláh István által alapított MAG Aranytoll Társaság díját adta át az alapító és Kruppa József az MNE elnökhelyettese Prof. Dr. Matuz János emeritus professzornak és a MATE rektorának Prof. Dr. Gyuricza Csaba egyetemi tanárnak. A díj nagyon szép kivitelezésű, gyémántokkal ékesített MAG Aranytoll kitűző. A díj értékét mutatja, hogy eddig csak három személy birtokolja ezt a díjat.

A folytatásban Dr. Surányi Dezső történeti-ökológus, botanikus, a magyar gyümölcstermesztés és kutatás jeles alakja felolvasta az idén 100 esztendeje született Dr. Kováts Zoltán egynyári virágnemesítő munkásságát bemutató írást. A konferencia későbbi részében ugyanő a szárazságtűrő virágfajokról tartott előadást. A továbbiak során szó volt például a „fermentált lucerna barnalé” jelentőségéről és felhasználási lehetőségeiről, amellyel a Debreceni Egyetemen Dr. Bákonyi Nóra foglalkozik. A továbbiak arra is rávilágítottak, hogy a dísznövényeket nemesítőkre is igen komoly kihívás vár, hiszen a kedvezőtlen irányba tartó klímaváltozás miatt környezeti változásokra nekik is reagálniuk kell, olyan egynyári fajtákat kell nemesíteni, amelyek megbirkóznak az újonnan adódó körülményekkel. Először került sor a Kováts Zoltán termesztői díj átadására melyet Kiss Tímea Margit a Főkert Nonprofit Zrt kertészmérnöke és Dr. Bákonyi Nóra PhD agrármérnök kaptak meg. A díjat Dr. Hrotkó Károly professzor és Dr. Vida Gyula az MTA doktorai adta át.

A rendezvény konferencia részét befejezve délután a Csemőtől néhány km-re északi irányba található Marosi Faiskola területén folytatódott, ahol megtekintettük, hogy a Marosi család bő két hektáron hol és miként termeszt az ember szemét színekavalkáddal elkápráztató dísznövényeket. A színes virágok között sétálva a jóérzésű emberben tudatosul, hogy színes szirmokat bontó növények nélkül sokkal sivárabbak lennének az élettereink és ezzel együtt az életünk.

A rendezvényre kései finom ebéddel és jó hangulatú, kötetlen beszélgetéssel ért véget, megkoronázva ezzel növénynevelők vándorgyűlését a Marosi Mihályék egyényári növényekkel díszített tanyáján.

Az írás rövidebb változata megjelent National Geographic Magyarország oldalán.

Írta és fényképezte: Csibrányi Zoltán